

## LESDOELEN

De leerlingen lezen het kortverhaal 'Luchtpost' van Anne Provoost. Terwijl de leerlingen lezen, praten we samen over wat ze vinden van het verhaal, wat ze erbij denken en voelen. Daarna gaan de leerlingen aan de slag met de inhoud van het verhaal. Ze zoeken informatie op over Amnesty International en schrijven zelf een brief.

**Leerplandoelen:** De leerlingen schrijven doelgericht in eenvoudige communicatieve situaties, de leerlingen lezen verschillende soorten literaire teksten en de leerlingen verwoorden de eigen beleving en interpretatie van literaire teksten (aan de hand van elementaire literaire en narratieve concepten).

## SITES, BENODIGDHEDEN EN MATERIALEN

- De tekst Luchtpost van Anne Provoost komt uit de bundel *Waar is de hond?*, te vinden via [rijketeksten.org](http://rijketeksten.org).
- [Karrewiet: verloren post | Het Archief voor Onderwijs](#)
- Sjabloon 'Wie ben ik?'
- Sjabloon 'Leeservaring'
- [Laat: schrijf-ze-VRIJDag | Het Archief voor Onderwijs](#)
- [VRT NWS: Amnesty International in één minuut | Het Archief voor Onderwijs](#)

## BEGINFASE VAN DE LES

Je kan deze les beginnen met een citaat uit het verhaal 'Luchtpost':

*Hebben jullie dat nog al eens meegemaakt? Dat je straf kreeg zonder dat je die verdiende?*

In het klasgesprek dat volgt, laat je je leerlingen delen wanneer zij al eens ten onrechte gestraft zijn. Daarna kijken ze naar het fragment 'Verloren post' (uit Karrewiet) zodat het lesonderwerp duidelijk wordt en de voorkennis geactiveerd wordt. De leerlingen herhalen hier welke stappen nodig zijn om een brief te schrijven én op te sturen.

## MIDDENFASE VAN DE LES

In de middenfase maken de leerlingen kennis met de tekst 'Luchtpost' aan de hand van enkele vragen. Daarna lees je de tekst klassikaal met je leerlingen die terwijl de fiche 'Wie ben ik?' aanvullen (zie sjabloon hierboven).

Tijdens het lezen stel je vragen over de leesbeleving (emoties, herkenning enz.) en de betekenis van de tekst. Na het lezen vullen je leerlingen het sjabloon over de leeservaring aan (zie hierboven). Wanneer ze klaar zijn, lezen ze de tekst opnieuw, maar nu individueel en ze vullen de fiche 'Wie ben ik?' verder aan. In de tekstanalyse kunnen enkele thema's als racisme of sport aan bod komen.

Het klasgesprek dat hieruit ontstaat kan je aangrijpen om de leerlingen te motiveren nu ook zelf een brief voor Amnesty International te schrijven. De fragmenten hierboven kan je dan als leidraad gebruiken.

## EINDFASE VAN DE LES

In de laatste fase van deze lessenreeks laat je de leerlingen hun brieven voorlezen aan elkaar. Eindig daarna met een korte terugblik: 'Wat hebben de leerlingen geleerd over Amnesty International?', 'Hoe hebben ze dat schrijven aangepakt?', 'Wat gaan ze een volgende keer anders aanpakken?' ...

De inspiratiefiche is uiteraard geen afgewerkte les. De vragen hieronder helpen je om vanuit deze inspiratiefiche een les te ontwerpen voor jouw leerlingen volgens de principes van effectieve didactiek.

## VOORBEREIDING

### DOELGERICHT WERKEN

- Wat wil je dat er blijft plakken bij je leerlingen na deze les?
- Aan welke leerplandoelen werk je?
- Hoe kadert het lesdoel binnen een groter geheel?

### BEGINSTUATIE

- Welke voorkennis hebben je leerlingen?
- Wat deden de leerlingen al rond die vaardigheid of dat thema?

### ORGANISATIE

Welke materialen/lokaalopstelling/groepsindeling ... heb je nodig?

## BEGINFASE

### DOEL

- Hoe zorg ik dat het lesdoel en de succescriteria duidelijk zijn voor de leerlingen?
- Zien leerlingen de integratie van dit doel in het grotere geheel?

### VOORKENNIS

- Hoe roep je voorkennis op bij alle leerlingen?
- Welke acties onderneem je voor leerlingen met minder voorkennis?
- Gebruiken je leerlingen eerder geleerde strategieën?

### MOTIVATIE

- Hoe motiveer je je leerlingen voor je les?
- Hoe motiveer je je leerlingen om hun grenzen te verleggen?
- Krijgen je leerlingen keuzes en verantwoordelijkheid (voor hun leerproces)?

## MIDDENFASE

### INSTRUCTIE / PROBLEEMSTELLING

- Met welke voorbeelden verduidelijk je je instructies?
- Hoe verduidelijk je moeilijke begrippen waarvan je wilt dat leerlingen ze kennen?

### BEGELEID INOEFENEN: STRATEGIEËN INOEFENEN / MODELING

- Hoe model je de aanpak voor opdrachten? En hoe bouw je die ondersteuning af?
- Wat doe je voor leerlingen die de strategieën nog niet zelfstandig toepassen?
- Welke ondersteuning bied je aan leerlingen met taalmoeilijkheden?

### ACTIVEREN EN INTERACTIE STIMULEREN

- Hoe zorg je dat zoveel mogelijk leerlingen tegelijkertijd actief leren?
- Hoe bevorder je interactie tijdens de les?

## CONTROLE VAN BEGRIP

Welke korte checks voorzie je om na te gaan of de leerlingen de geziene leerstof beheersen?

## EINDFASE

- Hoe krijgen je leerlingen zicht op hun groei?
- Hoe kunnen je leerlingen aantonen dat ze de doelen bereikt hebben?
- Wanneer en hoe bouw je verder op deze les?